інформації [8]. У докторській дисертації Н. Лисиці розглянуто рекламу як соціальний інститут сучасного українського суспільства, проаналізовані його явні і латентні функції та дисфункції. Розроблено соціологічну модель прогнозування реклами і визначення її ефективності на основі дослідження рекламної акупунктури: цінностей, потреб, мотивів [3]. Власне в межах соціальних комунікацій рекламі присвячено дисертацію С. Соловйова «Реклама в галузі науки і техніки (за матеріалами періодичної преси)» [7], в якій проаналізовано моделі реклами, розкрито функції й особливості прямої та прихованої реклами, та дисертацію А. Лященко «Реклама як соціокультурне явище в системі масової комунікації». В останній на матеріалі реклами в Україні досліджено рекламу як соціокультурне явище у контексті українського етносу, вивчено її функціонування як форми соціальної комунікації, яка завдяки інформаційним каналам сприяє передачі духовного досвіду у вигляді моделей поведінки споживачів, що може включати позитивне та негативне начало [6].

Отже, можна констатувати, що в нашій країні зростає рівень наукового зацікавлення рекламою серед представників різних наукових напрямів. Проте, на жаль, їх вкрай мало, а ґрунтовних досліджень соціальної реклами, зокрема в межах науки соціальних комунікацій, на сьогодні в нашій країні відшукати не вдалося.

**Список використаних джерел**

*1. Гранадзер Г.Б. Політична реклама як засіб розвитку комунікативного дискурсу: автореф. дис. канд. соціол. наук. К., 2007. 16 с. 2. Демченко М. В. Реклама як чинник демократичних перетворень у політичному процесі сучасної України: авт. дис. к. пол. н. Д., 2011.18 с. 3. Лисиця Н.М. Реклама як соціальний інститут: Автореф. дис. д. соціол. наук. Х., 1999. 35 с. 4. Луценко К.В. Політична реклама як іміджева технологія у системі комунікації та маркетингу: Автор. дис. к. п. наук. Чернівці, 2006.18 с. 5. Лютко Н.В. Політична реклама у виборчих технологіях: аксіологічно-нормативні виміри та принципи: автореф. дис. к. п. наук. Л., 2008. 19 с. 6. Лященко А.В. Реклама як соціокультурне явище в системі масової комунікації: автореф. дис. канд. наук із соц. комунікацій. К., 2009. 16 с. 7. Соловйов С.Г. Реклама в галузі науки і техніки (за матеріалами періодичної преси): автореф. дис. к. наук із соц. ком. К., 2008. 19 с. 8. Удріс Н.С. Реклама як засіб формування сучасного способу життя міського населення України: Автореф. дис.к. соц. наук. Х., 2003. 20 с. 9. Шовкун І.В. Політична реклама як комунікативний процес: Автореф. дис. канд. політ. наук. К., 2004. 17 с. 10. Яковлєва Н.І. Пропаганда як складова політичної комунікації: автореф. дис. канд. політ. наук. К., 2010. 18 с.*

***Т. І. Поліщук***

## СТВОРЕННЯ БІБЛІОТЕКИ АУДІОКНИГ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ: ВІД ІДЕЇ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ

Історія аудіокниги починає свій шлях з винаходу фонографу Томасом Едісоном у 1877 році, вчений щиро вважав, що це дасть змогу книжкам «розмовляти з незрячими людьми» [6]. Перші звукові записи могли вміщувати лише короткі тексти, тому переважно, це були вірші. З розвитком технічного прогресу тривалість записів аудіокниг зростала. Американський фонд сліпих створив у 1932 році студію звукозапису та почав випуск вінілових платівок з книгами, а вже наступного року до цього проекту приєдналася Бібліотека Конгресу США. У 1935 році такі аудіокниги з'явилися й у Великій Британії. Все більше звукозаписуючих компаній долучалися до записів, щоб надати можливість сліпим людям слухати книгу. 1959 року в США була створена бібліотека The National Listening Library (now Listening Books) для задоволення потреб людей з обмеженим зором. Нові технології стимулювала збільшення аудіокниг, так з 1960-х років це вже були записи на касетах, а з 1980-х на компакт-дисках. До 1994 року термін «аудіокнига» став галузевим стандартом. А через рік засновник Audible Дон Кац дозволив завантажити книги на персональні комп'ютери [7].



Перша звукова книга в Україні записувалися за ініціативи Українського товариства сліпих [5], а вже з 1960-х років і до нашого часу зібрано велику колекцію аудіокгниг в Центральній спеціалізованій бібліотеці для сліпих імені М. Островського, понад 80 тисяч книг [3]. Однак саме аудіокниг українською бракує і нині, що звужує асортимент та конкурентоспроможність національної книги. Поступово звукові книги стали популярними не лише серед людей з обмеженими можливостями, а й серед молоді, людей які проводять певний час в дорозі, а читати не завжди зручно. Сучасні технології та доступ до Internet надають можливість слухати аудіокнигу у зручний час.

Мета дослідження – проаналізувати необхідність створення онлайн-бібліотеки аудіокниг українською мовою, розглянути шляхи реалізації проекту, його розвиток.

Ідея створення бібліотеки української аудіокниги належить неформальній організації «Типовий Київ». Молоді люди помітили, що українських звукових книг не так і багато, а потреба молоді в якісному контенті зростає. Нині багато видавництв почали паралельно випускати кілька варіантів книги (аудіо, електронну та паперову книгу), а от аудіо-бібліотеки, доступної усім охочим в Україні не було. Проект підтримала громада проголосувавши за нього в межах Громадського бюджету міста Києва, що дало змогу отримати кошти на його реалізацію у 2018 році.

Розпорядником реалізації проекту «Створення бібліотеки аудіо книг шкільної програми українською» [2] став Інститут журналістики Київського університету імені Бориса Грінченка. Було створено фахову комісію з представників Інституту філології, які склали список першочергових творів на озвучування. Перевірено чи не озвучені вищезазначені твори. Паралельно з цим розпочато кастинг голосів, в якому взяли участь усі бажаючі, зокрема студенти та викладачі Університету Грінченка. Команда авторів проекту вела перемовини з відомими людьми та пошуку студії звукозапису. Для запуску онлайн-бібліотеки необхідно було мати сервер де будуть розміщені усі файли та сайт, максимально зручний для використання. Бібліотека Київського університету імені Бориса Грінченка надала серверне сховище для аудіокниг, було розроблено сайт та створено сторінки в соціальних мережах.

В ході реалізації проекту з'явилася онлайн-бібліотека аудіокниг класичної української прози та поезії, а також творів сучасних авторів у їх виконанні. Серед озвучених книг є прозові твори Івана Франка, Ольги Кобилянської, Панаса Мирного, Валер'яна Підмогильного та ін.. Та понад 50 віршованих творів, зокрема, Бориса Грінченка, Олени Теліги, Лесі Українки, Миколи Хвильового. Сучасна література представлена Марком Лівіним, Катериною Бабкіною, Наталією Сняданко тощо. Презентація бібліотеки аудіокниг відбуваля 20 грудня 2018 року спільно з авторами проекту, Департаментом освіти і науки КМДА та Київським університетом імені Бориса Грінченка. Під час представлення відбувся запуск сайту онлайн-бібліотеки українських аудіокниг «Слухай» (https://sluhay.com.ua/) та прес-конференція реалізаторів проекту.

Все більше людней у світі цікавляться аудіокнигами, а їх кількість продовжує зростати. Багато користувачів слухають під час подорожі, роботи чи поєднують кілька дій одночасно. Мобільні пристрої дозволяють читачам робити це в зручний для них час, оптимізувати свої дії, а деякі стверджують, що аудіокниги - це ще один спосіб завжди залишатися в мережі, підвищувати продуктивність і постійно вчитися. Беззаперечно, що такий формат творів потребують люди із особливими потребами (з вадами зору, дислексією, труднощами у навчанні, зокрема з неспроможністю сприймати інформацію зорово). А перша бібліотека аудіокниг «Слухай» надає усім охочим таку можливість, популяризує українську книгу, українське слово і продовжує поповнюватися новими творами.

**Список використаних джерел**

*1. Водолазька С. А. Аудіокниги як інноваційний спосіб популяризації книги / С. А. Водолазька // Наукові записки Інституту журналістики. - 2013. - Т. 51. - С. 101-106. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzizh_2013_51_24. 2. Громадський бюджет міста Києва./ Режим доступу з екрана: https://gb.kyivcity.gov.ua/projects/archive/2/show/283. 3. Кунанець Н.Е. Інформаційно–бібліотечне обслуговування користувачів з особливими потребами: історія та сучасність [Текст] : монографія / Н. Е. Кунанець Нац. ун– т «Львів. політехніка». – Л.: Галицька видавнича спілка, 2013. – 439 с. 4. Центральна спеціалізована бібліотека для сліпих імені М. Островського./ Режим доступу з екрана: http://csbs.org.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=49&Itemid=59. 5. Чирков О. А. Звукова книга українською мовою – новітнє явище української культури // Теле радіо - кур'єр. – 2007. – № 4 (55). – 106, [6] с. – С. 65–68. 6. Matthew Rubery, ed. (2011). «Introduction». Audiobooks, Literature, and Sound Studies. Routledge. pp. 1–21. ISBN 978-0-415-88352-8. 7. Simon Usborne. Sound and the story: The rise of the audiobook, 2014./ Режим доступу з екрана: https://www.independent.co.uk/arts-entertainment/books/features/sound-and-the-story-the-rise-of-the-audiobook-9339521.html*

***Н.М. Потапова***

## ЛІТЕРАТУРНИЙ МУЗЕЙ ЯК ІНФОРМАЦІЙНО-КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР РЕГІОНУ

Більшість дослідників інформаційно-культурного простору розглядають його через аналіз взаємозв'язку термінів «інформація», «культура» і «простір». Інформаційно-культурний простір розглядають як систему, що включає в себе інформаційні потоки та інформаційні поля, що знаходяться у взаємодії [1, с. 118].

Особливе місце у формуванні інформаційно-культурного простору країни належить музеям, зокрема, літературним монографічним музеям. Літературні музеї пов'язують життя і творчість письменника з культурним життям регіону та країни, пробуджуючи інтерес населення до творчості письменника, до його літературної спадщини. При цьому літературні музеї зазвичай визначають його інформаційно-культурний профіль регіону, де вони розташовані. Літературні музеї сприяють культурної взаємодії та обміну між регіонами і країнами. Тобто, літературні музеї стають інформаційно-культурними центрами свого регіону.

Одним з найстаріших літературних музеїв на пострадянському просторі є Державний музей-заповідник М.Ю. Лермонтова в П'ятигорську, створений у 1912 р. Музей включає чотири відділи, розташовані в чотирьох старовинних садибах П'ятигорська. Центром музею-заповідника є «Будиночок Лермонтова» – маленький будиночок під очеретяним дахом, в якому М.Ю. Лермонтов провів два останні місяці свого життя. Цей будиночок здав йому в оренду капітан В.І. Чилаєв. Тут поетом були написані його кращі вірші, сюди було доставлено його тіло після дуелі. Звідси ж поет відправився в останній путь. Будиночок є справжнім, він зберігся в спокон-вічному вигляді до наших днів, незважаючи на те, що з моменту загибелі поета до створення музею пройшов 71 рік. За цей час він змінив кількох власників, після чого вже у статусі музею був на грані загибелі під час громадянської та Другої світової війни. Однак всі соціальні потрясіння, що відбувалися у країні, минули його стороною [2, с. 10]. Незважаючи на короткий період перебування тут М.Ю. Лермонтова, стіни Будиночка зберегли енергетику його присутності і повністю відтворюють побут поета улітку 1841 року.

Другим відділом музею є колишній будинок генерала П.С. Верзіліна, де М.Ю. Лермонтов часто бував у гостях улітку 1841 р. Саме в цьому будинку сталася його фатальна суперечка з відставним майором М.С. Мартиновим, яка привела до



дуелі і загибелі поета. Третім відділом музею є колишня садиба І.В. Уманова, розташована поруч з садибами В.І. Чилаєва і П.С. Верзіліна. Тут улітку 1841 р. жили знайомі та товариші по службі М.Ю. Лермонтова, у яких він також бував у гостях. Сьогодні в цьому будинку розташована унікальна колекція ілюстрацій до творів М.Ю. Лермонтова, що має статус постійної виставки. У цій колекції багато справжніх картин таких художників, як В.О. Сєров, М.О. Врубель, І.Ю. Рєпін, а також є картини художників XX і XXI ст. Четвертий відділ музею носить назву «Будинок Аляб'єва». У цьому будинку в 1832 р. квартирував О.О. Аляб'єв. В цьому будинку розташовані два виставкових зали, в яких реалізуються культурно-освітні проекти музею. Незважаючи на те, що до складу музею «Будинок Аляб'єва» було включено тільки у 1997 р., сьогодні він став справжнім культурним центром П'ятигорська та Кавказьких Мінеральних Вод у цілому. Інформаційні потоки Державного музею-заповідника М.Ю. Лермонтова можна розділити на чотири групи.

1. Науково-дослідна діяльність: наукова і науково-методична робота, видавнича діяльність.
2. Науково-фондова діяльність: робота фондів, книжковий сектор.
3. Експозиційно-виставкова діяльність: організація виставок у відділі «Будинок Аляб'єва», організація пересувних виставкових проектів
4. Культурно-освітня діяльність: індивідуальні відвідування, екскурсії, культурно-освітні проекти (традиційні вечори пам'яті М. Ю. Лермонтова, концерти, вечори, презентації книг, засідання літературних клубів, творчі вечори, літературні вітальні, літературно-музичні програми, культурні акції і т.д).

Всі названі інформаційні потоки мають суттєве наповнення та пов'язують воєдино всі напрями діяльності музею. Вони обумовлюють його роль як провідного інформаційно-культурного центру Кавказьких Мінеральних Вод. У цілому музей-заповідник М.Ю. Лермонтова визначає культурний профіль міста і формує туристичні маршрути, залучаючи велику кількість гостей і туристів. «Будинок Аляб'єва», перебуваючи в стороні від біографії М.Ю. Лермонтова, сприяє осмисленню його творчості в інших видах мистецтва, а також допомагає реалізувати різні заходи, акції та проекти пам'яті поета.

**Список використаних джерел**

*1. Попов В.Д. Информациология и информационная политика / В.Д. Попов. – М.: Изд-во РАГС, 2001. – 120 с. 2. Федотов Ю.С. Истоки, начало, судьба. Государственный музей-заповедник М.Ю. Лермонтова в Пятигорске / Ю.С. Федотов. – Пятигорск: СНЕГ, 2017. – 336 с.*

***В. В. Бєлікова***

## МУЗИКА ДЛЯ ДІТЕЙ У ТВОРЧОСТІ УКРАЇНСЬКИХ КОМПОЗИТОРІВ

Музичні твори для дітей є вагомим внеском у розвиток сучасної музичної культури. Поряд з музичними обробками українських народних пісень, вітчизняні композитори продовжують традиції національних композиторів-класиків та провідних композиторів світу у створенні музичних опусів призначених для дитячого віку.

Метою пропонованої роботи є ознайомлення читачів з музичними творами сучасних українських композиторів утвореними у другій половині XX століття – початку XXI століття.

Зазначимо, що майстерно продовжуючи традиції українських композиторів-класиків та відомих музикантів західноєвропейських країн, музиканти нового покоління активно відшукують нові музичні форми, засоби музичної виразності, нетрадиційні акордові побудови, ритмічні та ладо-гармонічні звороти. Все разом підкреслює специфічні особливості музичної мови конкретного композитора, виявляє

***Пічурін В. В., Вершиніна Л. К., Чумаченко І. В.*** Порушення постави серед студентів Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара. . . . . 298
***Поліщук Л. М., Кавецький А. О.*** Фізична культура в системі гуманітарних наук. . . . . 299
***СЕКЦІЯ IV.*** **НАУКА ТА ТЕХНІКА У СВІТІ: ІСТОРІЯ ТА СУЧАСНІСТЬ.** 301
***Бугрій В. С.*** Становлення організаційних засад історичної науки у педагогічних інститутах України (30-ті рр. XX ст.). . . . . 301
***Руденко Ю. Ю.*** Форми та проблеми популяризації науки в Україні та світі. . . . 302
***Михайлова В. О., Кір'янов В. А.*** Наука та техніка у світі: історія та сучасність. 303
***Новоженина Л. И., Павлюченко Т. Э.*** Современные методы инструментальной диагностики ишемической болезни сердца в Украине и в мире. . . . . 305
***Лушня С. Л.*** Меры предосторожности при проведении артоскопического компрессионного артродеза голеностопного сустава. . . . . 307
***Ковиза К. С., Дружко Ю. В.*** Моделювання ігрового об'єкта з використанням програм zbrush та blender. . . . . 308
***Слободяник Г. І.*** З власного досвіду організації медичного та кадрового забезпечення військової частини в 3500 - а 2227 (40 окремої артилерійської бригади - 40 ОАБр). . . . . 309
***Кучеренко В. О., Поцелуйко В. О., Турлюн С. А.*** Хвороба лайма як елементарна інфекція на території України. . . . . 314
***Гура Д. Г., Заяць Г. В., Чумак Л. О.*** Вплив умов експлуатації на технічний стан автомобіля. . . . . 315
***Рабіч О.В., Чумак Л.О., Мещерякова І.В.*** Можливості використання природного освітлення в Придніпровському регіоні. . . . . 317
***Вакуленко Я. І., Посипайло І. В., Дружко Ю. В.*** Проблеми побудови штучної нейронної мережі . . . . . 318
***Купалов Сухайл, Сладкова Л. М.*** Вирус краснухи и его тератогенное действие. 319
***Евтушенко И. В., Смотрова Н. Г.*** Проказа в третьем тысячелетии: мифы и реальность. . . . . 320
***Лушня С. Л.*** Ретроспективний аналіз результатів лікування переломів плечової кістки. . . . . 321
***Домнічев М. В., Нестеренко О. В., Близнюкова О. Ю., Білаш В. В.*** Проблеми викладання дисципліни «Захист вітчизни» . . . . . 322
***Купалов Сарварбек, Сладкова Л. М.*** К микробиологическому мониторингу кори. . . . . 324
***Цифрак О. В., Сладкова Л. М.*** Вірусні гепатити: актуальність проблеми та шляхи її вирішення. . . . . 324
***Смотрова Н. Г., Омельченко Г.О.*** Проблемы репродуктивного здоровья. . . . . 325
***Галкіна А.А., Мелюх О.В. Дараган Г.М. Семеняк М.В.*** Сучасні методи лабораторної діагностики латентної туберкульозної інфекції. . . . . 327
***Лушня С.Л.*** Тромбоэмболические осложнения при медиальных переломах шейки бедренной кости. . . . . 328
***Лабуткина Т.В., Саенко И.А., Шабазов Д.И., Кузьмин М.А.*** На пороге качественного скачка в практическом освоении близкого космоса: прогресс технических решений и новое мышление человечества. . . . . 329
***Дєтков М.О.*** Діагностика та попередження лепри на сучасному етапі. . . . . 331



***СЕКЦІЯ V.*** **ДОСЯГНЕННЯ НАУКИ У ГАЛУЗІ КУЛЬТУРОЛОГІЇ, ПСИХОЛОГІЇ, ДОКУМЕНТОЗНАВСТВА ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.** . . . . . 333
***Гамалія К.М.*** Концепція міста-саду у світлі сьогодення. . . . . 333
***Гаврилова А.Н.*** Семиотический метод как инструмент компаративного искусствоведения. . . . . 334
***Греджева Н.О.*** Веб-сайт шкільної бібліотеки як візитівка в інформаційному просторі. . . . . 336
***Жалко Т.Й.*** Голографія як спеціальний засіб захисту документів від підробок . 338
***Курило Н.О.*** Особливості знищення кадрової документації. . . . . 340
***Чжохуэй Ли*** Тема труда в песенном наследии Ние Эра. . . . . 342
***Макарчук О.Г.*** Партійні ЗМІ у крос-медійному просторі сьогодення . . . . . 344
***Осаула В. О.*** Реклама як об'єкт дослідження соціальних наук: вітчизняний досвід. . . . . 345
***Поліщук Т. І.*** Створення бібліотеки аудіокниг українською мовою: від ідеї до реалізації. . . . . 346
***Потапова Н.М.*** Літературний музей як інформаційно-культурний центр регіону. . . . . 348
***Белікова В.В.*** Музика для дітей у творчості українських композиторів. . . . . 349
***Акіншина І.М.*** Культура Донбасу у висвітленні регіональною пресою 1941-1943 рр. . . . . 350
***Апшай М.В.*** Регіональні бібліотеки у сучасному культурному просторі: використання внутрішнього потенціалу. . . . . 353
***Сабадаш Ю. С., Нікольченко Ю. М.*** Пакт Реріха - фундамент майбуття культурної спадщини людства. . . . . 354
***Відал А.К. Соза*** Міжнародний імідж Франції: культурний аспект. . . . . 356
***Ткач Л. М., Савченко С.В., Хода В.Л.*** Термінологічні універсалії документознавства. . . . . 357
***Холодинська С. М.*** Творчі пошуки А. Бергсона та М. Семенка (порівняльний аналіз) . . . . . 359
***Шадріна А.В.*** Закони краси в педагогіці народів Середньої Азії. . . . . 361
***Shepotko K. O.*** Myth Design Techniques Used in Politics. . . . . 363
Юрченко О.А. Досвід збереження національно-культурної спадщини Державним музеєм авіації України ім. О. К. Антонова. . . . . 364
***Делова Л. А.*** Формирование продуктивного стиля общения - важная задача педагога. . . . . 366
***Коваль Ю. І., Заремба Н. О.*** Эффективное формирования экипажа морских судов с помощью метода социометрии . . . . . 367
***Литвиненко Ю. В.*** Прогностична компетентність як запорука успіху особистості в сучасному світі. . . . . 369
***Москаленко О.В.*** К исследованию проблемы смысловой сферы и жизнестойкости личности. . . . . 370
***Строчка Е.Б., Эйнер К.Н.*** Особенности эмпатических способностей и выраженность генерализованного тревожного расстройства у студентов медиков ГУ «ДМА» . . . . . 372
***Інформація про авторів*** . . . . . 374